

[Indenrigsministeren]

I forbindelse med fremsættelsen, og inden jeg omtaler selve lovforslaget, finder jeg det rimeligt at orientere folketinget om regeringens stilling til den redegørelse for civilforsvarets nuværende situation, som civilforsvarsstyrelsen har udarbejdet. Redegørelsen findes i et memorandum om civilforsvaret i 1980'erne, der tillige med et memorandum om det civile beredskab er blevet oversendt til folketingets forsvarsudvalg og udvalget vedrørende det civile beredskab. Civilforsvarsstyrelsen indledte med daværende indenrigsminister Knud Enggaards indforståelse og i samarbejde med en række ministerier og styrelser arbejdet med disse redegørelser i sommeren 1979, og formålet var at fremlægge en bred beskrivelse og vurdering af de foranstaltninger og den planlægning, der findes på de to områder, således at regeringen kunne få et grundlag for at vurdere, om der på nogle områder måtte være behov for ændringer i målsætningen eller i aktiviteterne.

De redegørelser, der foreligger, viser, at væsentlige dele af såvel civilforsvaret som det civile beredskab fungerer tilfredsstillende såvel for statens som for kommunernes vedkommende. Redegørelserne viser imidlertid også, at der i forhold til de hidtil fastsatte målsætninger er områder, som ikke har nået en tilstrækkelig udbygningsgrad. Der er tale om mangler eller ønsker om forbedringer, hvor udgangspunktet for vurderingen er taget i målsætninger, der er fastsat tidligere. Dette giver for det første anledning til at underkaste de pågældende målsætninger en fornyet vurdering set i lyset af den tekniske udvikling og den kommunestruktur, vi har haft siden 1970. Det giver dernæst anledning til at overveje, om man – efter en revurdering af målsætningerne – har forudsætninger for at træffe de rigtige beslutninger om, hvordan målsætningerne herefter skal opfyldes.

Ud fra disse synspunkter har regeringen besluttet, at der omgående skal iværksættes et undersøgelses- og planlægningsarbejde på områder, hvor det er utvivlsomt, at der er brug for en øget indsats. Civilforsvarsstyrelsen er derfor anmodet om at påbegynde et planlægningsarbejde vedrørende beredskabet mod kemiske kampstoffer, vedrørende politiets civilforsvarsopgaver, det kommunale civilforsvar, vedrørende sirenemateriel til varsling og vedrørende beskyttelsesrum. Det må påregnes, at dette arbejde vil strække sig

over 1–2 år, og det kan udføres inden for rammerne af civilforsvarets budget under forudsætning af, at det ikke reduceres yderligere. Også for det civile beredskabs vedkommende sker der en intensivning af planlægningsarbejdet for såvel kommunernes som statens vedkommende.

Det foreliggende lovforslag afløser den gældende lov om civilforsvaret fra 1949. Lovforslaget regulerer først og fremmest civilforsvarets struktur, og det er i denne henseende navnlig på det kommunale område, at lovforslaget indeholder nydannelser i forhold til den gældende lov. Disse ændringer, der er affødt af et udvalgsarbejde om civilforsvar og brandvæsen m. v., giver kommunalbestyrelserne adgang til at sammenlægge deres civilforsvars- og brandkommission til en beredskabskommission. I øvrigt tilsigter lovforslaget at understrege den enkelte kommunalbestyrelses ansvar for og indflydelse på kommunens civilforsvar; den kommunale indflydelse i civilforsvarskommissionen styrkes, kommunernes økonomiske ansvar for civilforsvaret markeres ved omlægning af nogle statsrefusioner til generelle tilskud, og der fastsættes bestemmelser om planlægning af det kommunale civilforsvar. Lovforslaget skal i denne henseende ses på baggrund af kommunalreformen og den udvikling, der er sket på det kommunale område siden 1970. Kommunerne har i dag langt flere opgaver end tidligere, og de er i økonomisk og administrativ henseende indrettede til at varetage disse opgaver og selv tage ansvaret for deres løsning. Lovforslaget tager konsekvensen heraf for civilforsvarets vedkommende, idet det klarere end i den gældende lov markeres, at den enkelte kommunalbestyrelse har ansvaret for det kommunale civilforsvar.

Lovforslaget fastslår således i § 16, at kommunens civilforsvar hører under kommunalbestyrelsen, uanset om den har nedsat en civilforsvarskommission eller ej. Dermed er det gjort klart, at civilforsvaret er en kommunal opgave side om side med de øvrige kommunale opgaver, og at det er kommunalbestyrelsens ansvar at indrette civilforsvaret således, at der ydes kommunens beboere den efter forholdene bedst mulige beskyttelse. En række af lovforslagets andre bestemmelser er uden direkte sammenhæng med udvalgsarbejdet. Det drejer sig om nogle administrative forenklinger og tekniske ajourføringer